N°. 79.

BREDASCHE COURANT.

DONDERDAG 2 OCTOBER.

PUBLICATIE.

[illegible] der Gemeente *Breda*, gelezen adres van [illegible] inhoudende verzoek tot het oprigten eener Grutterij in de huizinge op den Haagdijk, Wijk B, No. 378.

Gelet op het Koninklijk besluit van den 31 Januarij 1824 (Staatsblad No. 19), aangaande de vergunning tot het oprigten van sommige fabrijken en trafijken, ten gevolge van bekomde informatien *de commodo et incommodo*.

Brengen bij deze het door *Adriaan Coppens* gedaan verzoek ter kennisse der ingezetenen, inzonderheid van de bewoners der huizen, staande naast de op te rigten Grutterij, om, in geval iemand mogt vermeenen zich daartegen te moeten verzetten, alsdan zijne redenen van bezwaar binnen veertien dagen na dato aan Burgemeester en Wethouders schriftelijk in te leveren.

En zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en aangeplakt.

Breda, den 30 September 1856.

J. MASTBOOM.

De Secretaris,

L. D. G. TEYCHINÉ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 29sten September.

Bij het onderzoek van het geschil tusschen den Minister van oorlog en sommige spoorwegmaatschappijen is ontdekt, dat personen die het volle vertrouwen genoten en tot intermediair dienden tusschen de maatschappijen en het Ministerie van oorlog den Staat bij het vervoeren van goederen tijdens den oorlog 35 centimes per ton in rekening bragten en aan de maatschappijen niet [illegible] 25 centimes behoefden uit te betalen.

— Sedert het zilvergeld te Parijs opgeld doet betaalt de Bank van Frankrijk met goud, en ten einde daartoe in staat te blijven doet zij bij de Munt eene groote hoeveelheid goudstukjes van vijf francs slaan. Eenigen zien daarin eenen overgang tot het aannemen van het goud als uitsluitenden standaard voor het Fransche muntwezen.

— Uit een berigt van den *Moniteur de la Flotte*, een half-officieel blad van Parijs, blijkt dat het Fransche gouvernement geenszins, zoo als het gerucht wilde, voornemens is het overzeesche strafgesticht uit Guyana over te brengen naar Nieuw Caledonie, een onlangs door Frankrijk bezet eiland in den Stillen Oceaan. Integendeel zijn eenige dagen geleden weder dertig straffelingen te Toulon naar Guyana ingescheept, en deze zullen waarschijnlijk in de eerste dagen van October door eene andere bezending gevolgd worden; dewijl een zoo ver afgelegen eiland als Nieuw Caledonie niet dan met overgroote kosten tot eene strafplaats voor gedeporteerden gemaakt zou kunnen worden.

— In de voorstad St. Antoine alhier hebben weder nieuwe arrestatien plaats gehad, ten gevolge van het aanplakken van oproerige biljetten, waarbij op goedkooper brood en vermindering der huurprijzen aangedrongen werd.

— Het hôtel van mad.[lle] *Rachel*, in de straat Trudon alhier, is ten verkoop aangeslagen op de som van 250,000 francs. Zoo als men weet is deze beroemde actrice tot herstel van hare gezondheid naar Egypte gereisd.

— De prefect van het departement de Gers heeft de geheele vernieuwing van den aardappelplant in het departement bevolen en tot dat einde 20,000 hectoliters aardappelen uit Bretagne ter beschikking van de landlieden gesteld.

— Te Marseille zijn de graanprijzen gestegen, op het berigt der schaarschte van granen in de zee van Azoff. Woensdag en Donderdag zijn aldaar 70,000 hectoliters graan aangevoerd.

— In de provincie Oran is de agha van Tlemcen, die zich over Oran naar Mostaganem wilde begeven, om daar de wedrennen bij te wonen, onder weg vermoord. Hij was met zijnen tolk in de coupé der diligence gezeten, terwijl zich binnen in het rijtuig verscheidene reizigers, waaronder ook eene dame, bevonden. Plotseling werd het rijtuig door Arabieren te paard omringd en op hetzelfde oogenblik werd de agha door pistoolschoten en dolksteken gedood, terwijl den tolk gelijk lot trof. Een kogel drong binnen in het rijtuig door en trof aldaar een Fransch reiziger, die spoedig daarop te Tlemcen is overleden. De moordenaars, die waarschijnlijk over de niet ver van daar verwijderde grenzen naar Marokko ontsnapt zijn, pleegden geen diefstal; hun aanslag gold klaarblijkelijk slechts den agha en waarschijnlijk doodden zij ook den tolk, om niet door dezen verraden te worden.

— Een telegraphisch berigt uit Madrid van den 26sten dezer meldt, dat de Minister van oorlog 14,000 dienstpligtigen van de reserve of zoogenaamde provinciale militie onder de wapenen geroepen heeft. Deze versterking van het leger staat, volgens de verzekering van sommige dagbladen van Madrid, in verband met het besluit, hetwelk dezer dagen door het gouvernement genomen zou zijn, om eene groote expeditie af te zenden tegen de Mooren, die de Spaansche bezittingen op Afrika's noordkust bestendig bedreigen.

ENGELAND.

LONDEN, den 28sten September.

De officiële staten van handel en zeevaart leveren zeer gunstige uitkomsten op. De waarde der Engelsche uitvoeren in de maand Augustus bedroeg toch Ps. 10,753,000, tegen Ps. 8,891,000 in dezelfde maand van 1855 en Ps. 8,783,000 in Augustus 1854, zoodat het meerder bedrag niet veel van de twee millioen ponden sterling verschilt. Gedurende de acht eerste maanden van 1856 hebben de gezamentlijke uitvoeren de voorbeeldeloos hooge som van Ps. 74,689,000 bedragen, derhalve ruim veertien millioen ponden sterling meer dan in dezelfde maanden van 1855 en ruim zeven millioen ponden meer dan die van 1854.

— Gedurende den nacht van Zaturdag op Zondag heeft op de kust van Douvres een vreesselijke storm gewoed en groote schade aan den spoorweg aangerigt.

— In de vorige week is een schip met graan, in 48 dagen varens, uit Chicago te Liverpool aangekomen. Dit eerste voorbeeld van regtstreeksch [illegible] volgens de *Times*, het begin eener omwenteling in den graanhandel, die voor Groot-Britannie, maar niet voor de havens der Zwarte Zee voordeelig zal zijn.

— Bij gelegenheid van zijnen negentienden verjaardag heeft koning don *Pedro V* van Portugal den 16 dezer de gelukwenschingen der municipaliteit van Lissabon met eene toespraak beantwoord, in welke deze zinsnede voorkomt: »Ik hoop en vertrouw dat Portugal, de instellingen waarderende welke een edelmoedig en verlicht Vorst het geschonken heeft, de wereld het schouwspel zal kunnen aanbieden van eene monarchie en een volk, door den gemeenschappelijken band van eerbied en liefde voor de vrijzinnige instellingen vereenigd; en dat met vertrouwen voortgegaan tot verwerving der weldaden van de hedendaagsche beschaving, die ons beletten zal stil te blijven staan te midden der algemeene strekking der Europesche volken naar eene verbetering van hunnen zedelijken en stoffelijken toestand."

BELGIE.

BRUSSEL, den 30sten September.

De Belgische *Moniteur* van gisteren behelst een koninklijk besluit van den 3den dezer, waarbij aan eenige particulieren, onder bepaalde voorwaarden, voorloopig concessie verleend wordt om eenen spoorweg van Luik op den regter oever der Maas tot aan de Nederlandsche grenzen in de rigting van Maastricht aan te leggen, zullende deze concessie definitief worden, zoodra de concessionarissen de volle waarborgsom storten en bewijzen van het voor de onderneming benoodigde kapitaal een bepaald gedeelte beschikbaar te hebben.

— Onlangs heeft de bisschop van Gent, gelijk men zich herinnert, het onderwijs der Gentsche hoogeschool openlijk veroordeeld als tegen de Katholijke kerk en tegen de Christelijke godsdienst gekant, en de huisvaders daartegen gewaarschuwd, met mededeeling van een pauselijke breve waarin die stap uitdrukkelijk goedgekeurd werd.

Thans is door den bisschop van Brugge een mandement uitgevaardigd van dezelfde strekking en meerendeels van denzelfden inhoud, maar bij de veroordeeling van 's lands hoogeschool te Gent voegt het [illegible] strengen vonnis tegen de hoogeschool die te Brussel door particulieren opgerigt is en in stand gehouden wordt met het doel om de [illegible] begrippen te verbreiden.

» Sedert lang (zegt de bisschop van Brugge) heeft de vrije universiteit van Brussel, wier wettig bestaan door niemand betwist wordt, de [illegible] der goddeloosheid opgestoken. Zij maakt van hare beginselen en bedoelingen geen geheim: de Katholijke geloofsbegrippen aanvallen, de zoogenaamde godsdienst van den braven man verspreiden, de [illegible] van

het onderwijs der Katholijke hoogeschool van Leuven verijdelen, op allerlei wijze den invloed van het godsdienstig beginsel bestrijden, dat is de taak der Brusselsche hoogeschool en het doel harer stichters. Gelijk thans een ieder weet, is die inrigting een uitvloeisel van een geheim genootschap, hetwelk in de uitgestrekte vrijheid, die door onze wetten gegeven wordt, nog [illegible] genoeg voor zich vindt en, in weerwil der hier te lande [illegible] vrijheid om alles te zeggen en alles te doen, in het duister schuilt en zijne gangen verbergt."

Ten slotte wordt aan de huisvaders dringend aanbevolen hunne zonen naar de Katholijke hoogeschool van Leuven te zenden, en dank betuigd aan degenen welke tot het onderhoud dier inrigting door jaarlijksche giften bijdragen; hetgeen aan een voornaam orgaan van de liberale partij aanleiding geeft om het mandement gelijk te stellen met de advertentien waarmede neringdoenden zich in de dagbladen bij het publiek aanbevelen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 1sten October.

Openbare Vergadering van den Gemeenteraad te Breda, gehouden den 27 September 1856, in bijwezen van de Heeren:

Van Mierlo, van Mens, Kerstens, Kuppens, van der Burgh, van de Goorbergh, van Alphen, de Man, de Roy en Mastboom, voorzitter.

Goedkeuring der Notulen van 15 en 16 Sept. jl.

A. Ingekomen stukken:

1. Missive van Gedep. Staten ten geleide van een afschrift van een Koninkl. besluit, tot goedkeuring der heffing van staangelden voor het gebruik van banken op de vischmarkt. — Informatie.

2. Missive van Gedep. Staten, nader betrekkelijk de vaststelling van een reglement voor het Stedelijk Werkhuis, als instelling van Weldadigheid. — Renvooi aan de commissie over die inrigting om zoodanig reglement te ontwerpen.

3. Missive van het Gemeentebestuur van Ginneken, inhoudende het bestek en de begrooting voor den aanleg der aardebaan en kunstwerken voor den weg naar Hoogstraten en eenen staat van meerdere onteigening van gronden. — Renvooi van het bestek en de begrooting aan de commissie van fabriekage en tot aankoop der benoodigde gronden, besloten de magtiging van Gedep. Staten te vragen.

4. Proces-Verbaal der driemaandelijksche kasopneming bij den Ontvanger. — Besloten aan den Ontvanger inlichtingen te vragen omtrent de verantwoording der goede sloten van vorige jaren in verband met het voor de beleenbank opengestelde crediet.

B. Mededeeling der ingekomen antwoorden van eenige Gemeentebesturen op de gevraagde inlichtingen, omtrent het bederf van het water in de nabijheid van Gas-fabrijken en het hinderlijke van den reuk. — Ter visie.

C. Ten gevolge behandeling der missives van den Commissaris des Konings, betreffende de [illegible] van bedelaarskosten, is besloten in die kwijting nader te [illegible] op grond dat nog geene bedelaarswerkhuizen wettelijk zijn aangewezen.

D. Is besloten de stukken, betreffende het tusschen den Rector en Conrector der Latijnsche Scholen aanhangig geschil over de uitbetaling der jaarwedde, voor de tusschentijdsche waarneming van het Rectoraat door den laatste, het minervalia, enz. te renvoijeren aan Curatoren dier Scholen, ten fine van voorlichting en voordragt.

E. Besloten tot den verkoop van eenige roerende Gemeente-eigendommen, vermeld op den daarvan opgemaakten Inventaris.

F. Besloten de overgelegde drieledige begrooting voor het bestraten van den weg buiten de Waterpoort, te renvoyeren aan de Commissie van fabrikage, ten fine van rapport en voorstel.

G. Mededeeling van ingekomen door eenige ingezetenen aan Gedep. Staten ingediende bezwaarschriften tegen hunne aanslagen in de Plaatselijke directe belasting. — Ter visie.

H. Rapport der uitreiking van de ter vorige vergadering genomen beschikkingen op de ingediende reclames van ingezetenen wegens de voors. belasting, en der opzending van de kohieren aan Gedep. Staten ter goedkeuring.

I. Rapport der commissie van fabriekage betrekkelijk de gedane opneming der defecten aan de klooster-Kazerne. — Renvooi aan den agent van kazernering en architect om berigt.

K. Rapport der commissie wegens het onderzoek der Gemeenterekening over 1855. — De opneming bepaald op 1 October aanstaande en inmiddels ter visie.

— De [illegible] in het arrondissement Breda, [illegible] September hare jaarlijksche algemeene vergadering te Ginneken gehouden.

Nadat het verslag van het hoofdbestuur over den toestand, de verrigtingen en de finantiën der maatschappij was voorgedragen, en eenige met zorg bewerkte adviezen en rapporten over belangrijke vraagpunten waren uitgebragt, heeft de vergadering besloten nog dit jaar eene buitengewone vergadering te houden, en is vervolgens de vijfde algemeene tentoonstelling der maatschappij geopend.

Het ongunstige weder is echter oorzaak geweest dat die tentoonstelling niet de belangstelling heeft ondervonden, die vooral de rijke verzameling van granen- en andere akkerbouw gewassen, benevens eenige werktuigen, bloemen, groenten en vee verdienden.

Wij laten hier de namen der bekroonde inzenders volgen:

AKKERBOUW.

No. 1. *Winter-Tarwe.*

Klei. 1ste Prijs. Wanmolen, uitgeloofd door Z. M. den Koning aan No. 15, Baron van der Borch genaamd van Rouwenoort te Zevenbergen. 2de Prijs. Getuigschrift aan No. 1, C. van Aken Mz. te Zevenbergen.

Zand. 1ste Prijs. Zilveren-vergulde medaille, uitgeloofd door de Eerste Afdeeling aan No. 20, J. Jansen te Bavel. 2de Prijs. Getuigschrift aan No. 17, W. F. Bode te Princenhage.

No. 2. *Winter-Rogge.*

Klei. 1ste Prijs. IJzeren Halfmud, uitgeloofd door de Tweede Afdeeling aan No. 22, C. van Aken Mz. te Zevenbergen. 2de Prijs. Getuigschrift aan No. 25, W. van der Riet te Zevenbergen.

Zand. 1ste Prijs. Prijsploeg, uitgeloofd door Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden aan No. 29, W. F. Bode te Princenhage. 2de Prijs. Getuigschrift aan C. van Haperen te Ginneken.

No. 3. *Haver.*

Klei. 1ste Prijs. IJzeren Halfmud, uitgeloofd door de Tweede Afdeeling aan No. 42, C. van Aken Mz. te Zevenbergen. 2de Prijs. Getuigschrift aan No. 44, W. van der Riet te Zevenbergen.

Zand. 1ste Prijs. Twaalf Mudzakken, uitgeloofd door de Tweede Afdeeling aan No. 52, C. van Haperen te Ginneken. 2de Prijs. Zicht, uitgeloofd door het lid P. van Hooydonk aan No. 50, C. J. Daverveldt te Wouw.

No. 4. *Boekweit* (Zand-).

1ste Prijs. Zilveren-vergulde medaille, uitgeloofd door de Eerste Afdeeling aan No. 59, Douairière van der Borch van Verwolde te Ginneken. 2de Prijs. IJzeren Vijfkop, uitgeloofd door den heer J. G. A. Houben, aan No. 62, J. G. van Mierop te Gilze.

No. 5. *Witte erwten.*

Klei. 1ste Prijs. Vier mudzakken, uitgeloofd door de Tweede Afdeeling. 2de Prijs. Getuigschrift, beide niet toegekend.

Zand. 1ste Prijs. Zilveren medaille, uitgeloofd door den Algemeenen Secretaris aan No. 64, Douairière van der Borch van Verwolde te Ginneken. 2de Prijs. Getuigschrift aan No. 63, P. J. Corsten te Breda.

No. 6. *Hop* (in Nederland geteeld).

Klei. 1ste Prijs. Voetploeg met ijzeren onderwerk, uitgeloofd door Z. M. den Koning. 2de Prijs. Getuigschrift, beiden niet toegekend.

Zand. 1ste Prijs. Zestig gulden, uitgeloofd door Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden, niet toegekend. 2de Prijs. Getuigschrift aan No. 65, Mr. O. D. J. Bagelaar te Breda.

No. 7. *Hooi.*

Klei. 1ste Prijs. Twee Zeissen, uitgeloofd door de Tweede Afdeeling aan No. 68, C. van Aken Mz. te Zevenbergen. 2de Prijs. Getuigschrift aan No. 69, C. Loeff te 's Gravenmoer.

Zand. 1ste Prijs. Zilveren-vergulde medaille, uitgeloofd door Mr. O. D. J. Bagelaar aan No. 77, F. J. M. Rits te 's Hertogenbosch. 2de Prijs. Getuigschrift aan No. 74, [illegible] te 's Gravenmoer.

No. 8. *Mangelwortels.*

Klei. 1ste Prijs. Meespade, uitgeloofd door [illegible] G. Berman aan No. 80, Baron van der Borch genaamd van Rouwenoort te Zevenbergen. 2de Prijs. Getuigschrift aan No. 81, dezelfde.

Zand. 1ste Prijs. Zilveren medaille, uitgeloofd door den Onder-Voorzitter J. A. van der Burgh aan No. 91, P. van der Meer te Raamsdonk. 2de Prijs. Getuigschrift aan No. 89, J. Wesenbeek te Huybergen.

No. 9. *Knollen* (Voedergewas).

Klei. 1ste Prijs. Schop en Riek, uitgeloofd door den heer J. P. G. van der Meer. 2de Prijs. Getuigschrift, beiden niet toegekend.

Zand. 1ste Prijs. Zilveren medaille aan No. 95, F. J. M. Rits te 's Hertogenbosch. 2de Prijs. Getuigschrift aan No. 92, P. J. Corsten te Breda.

No. 10. *Koolrapen.*

Klei. 1ste Prijs. Platte riek, uitgeloofd door C. H. Baron van Oldeneel. 2de Prijs. Getuigschrift, beiden niet toegekend.

Zand. 1ste Prijs. Zilveren medaille, uitgeloofd door de Gemeente Oosterhout aan No. 97, P. J. de Caters te Antwerpen. 2de Prijs. Getuigschrift aan No. 96, Douairière van der Borch van Verwolde te Ginneken.

No. 11. *Nieuwe Akkerbouw-gewassen.*

1ste Prijs. Zilveren-vergulde medaille, uitgeloofd door de Derde Afdeeling aan No. 103, Douairière van der Borch van Verwolde te Ginneken. 2de Prijs. Getuigschrift aan No. 104, Baron van der Borch genaamd van Rouwenoort te Zevenbergen.

Vervolg morgen.

Naar men verneemt zal de commissie uit de Tweede Kamer der Staten-Generaal, belast met het aanbieden aan Z. M. den Koning van het adres dier Kamer, [illegible] den toegelaten, ter vervulling der haar opgedragen taak.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren zijn ingekomen de navolgende wets-ontwerpen, als: een tot vaststelling der raming van uitgaven wegens verstrekkingen voor het Departement van Oorlog dienst 1856; een tot wijziging der hoofdstukken II en IX B der Staatsbegrooting voor 1856; een tot vaststelling der begrooting wegens het Pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren voor 1857; een tot vaststelling der begrooting van uitgaven wegens den arbeid der gevangenen voor 1857; een tot goedkeuring eener ruiling tusschen den Staat en de gemeente Roermond.

Voorts is mededeeling gedaan der benoeming van commissien van rapporteurs voor de in de laatste dagen in de afdeelingen onderzochte wetsontwerpen. De betrokken commissien van rapporteurs voor de wets-ontwerpen, tot naturalisatie van *J. van Hees*, en acht anderen, tot onteigening van perceelen voor de verlenging van het kanaal van 's Gravenhage naar Scheveningen, tot inkoop en amortisatie van rentegevende nationale

schuld, tot verhooging van hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor 1856 (bijdrage voor den aanleg van een kanaal ter verbinding van de Drentsche hoofdvaart te Assen met de haven te Groningen); en, tot magtiging tot onderhandschen verkoop van een perceel rijksgrond te Maastricht, hebben daaromtrent hare voorloopige verslagen uitgebragt. De Kamer heeft beslist dat op aanstaanden Vrijdag, te beginnen des voormiddags ten elf ure, die wetsontwerpen in de aangegeven orde achtereenvolgens zullen behandeld worden.

Daarna zal de beraadslaging plaats hebben over de conclusie van het rapport der commissie tot onderzoek der stukken betrekkelijk het aftappen van Maaswater op de Zuid-Willemsvaart.

De heer *van Bosse*, heeft aan het slot der zitting verslag uitgebragt omtrent de bij de Kamer van regeringswege ingekomen inlichtingen op het adres van *P. Manden*, wegens de gerkelijke pensioenen. De conclusie van dat rapport zal nader behandeld worden.

— De verschillende hoofdstukken der begrooting voor 1857 werden van lieverleden aan de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal rondgedeeld. Dit is thans reeds het geval met de hoofdstukken I—V.

Hoofdstuk II. (*Hooge Kollegien van Staat en het Kabinet des Konings*), is uitgetrokken tot een bedrag van *f* 551,564. — Hoofdstuk III. (*Buitenlandsche Zaken*), bedraagt *f* 493,013. — Hoofdstuk IV. (*Justitie*) *f* ... (*Binnenlandsche Zaken*) *f* 3,778,334.02.

— Naar men meldt, zou bij de regering het voornemen bestaan eene herziening der kiesdistricten bij de kamer voor te dragen, waarbij het getal leden van de Tweede Kamer op 71 werd gebragt.

— Bij de staatsbegrooting voor 1857 is, onder anderen, onder het V. hoofdstuk uitgetrokken, eene som van *f* 40,000 ter voorziening, zooveel 1857 betreft, van eene sterrewacht bij de hoogeschool te Leyden, geraamd op eene uitgaaf van hoogstens *f* 120,000. Daar het werk in drie jaren zal worden uitgevoerd, zal deze uitgaaf over gelijk getal jaren worden verdeeld.

Van vele zijden, zoo luidt de mem. van toelichting, is bij de regering aangedrongen op het stichten eener nieuwe sterrewacht, ter vervanging van de tegenwoordige, die nimmer aan de eischen van zoodanige inrigting, zelfs in de verte heeft beantwoord, dagelijks minder bruikbaar wordt, en alleen, dank aan de buitengewone inspanning en opoffering van hen, die met het onderwijs in de sterrekunde en het doen van waarnemingen belast waren, voor de wetenschap niet onvruchtbaar is geweest. Ten einde aan dien drang meer klem bij te zetten, hebben talrijke belangstellende personen geldelijke bijdragen, waaronder zeer aanzienlijke, aangeboden, welke gezamenlijk *f* 23,000 beloopen. Naar het inzien der regering mag dus niet langer geaarzeld worden tot het stichten van een nieuw, hoewel eenvoudig, toch behoorlijk ingerigt observatorium over te gaan. De bijeengebragte som van *f* 23,000 zal in 's rijks schatkist dienen gestort te worden.

— Z. M. de Koning heeft ll. Zaturdag middag in bijzonder gehoor ontvangen den heer *Bosch van Drakestein*, nieuw benoemd commissaris des Konings in de provincie Noordbrabant, ten einde in handen van Z. M. de gevorderde eeden af te leggen. De nieuw benoemde Commissaris is daarop naar 's Bosch vertrokken.

— Z. M. de Koning zal zich in de laatste dagen dezer week, waarschijnlijk Vrijdag naar het Loo begeven. Heden zijn de Koninklijke rijtuigen reeds derwaarts vertrokken.

— Bij Z. Ms. besluiten van 27 en 28 September zijn benoemd: tot prokureur-generaal bij het prov. geregtshof in Noord-Brabant Mr. *J. O. F.* baron *d'Aulnis de Bourouill*, thans off. van justitie te Groningen; tot subst.-off. bij de arr. regtbank te Appingadam Mr. *C. B. van Hanswijk*, advokaat te 's Hertogenbosch.

— Bij besluit van 30 September jl., n°. 47, heeft Zijne Majesteit tot burgemeester der gemeente Dordrecht benoemd dr. *M. G. Timmers Verhoeven*.

— Bij besluit van 27 September heeft Z. M. bepaald, dat het *verhuren* van heele of gedeelten van loten in de Staatsloterij, voor zooveel de nummers betreft welke na de trekking van de *eerste* week der *vijfde* klasse nog moeten worden uitgetrokken, is verboden. Ingeval van overtreding wordt de benoeming of toelating van den kollecteur of splitter, die de overtreding begaan heeft, ingetrokken. Dit besluit komt in werking met de 23ste loterij.

Dit besluit is genomen op een uitvoerig rapport van den minister van Financiën, waarvan ... in de *Staats-Courant* wordt bekend gemaakt.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 27sten September jl., n°. 53, is aan den luitenant-ter-zee der 2de klasse jhr. *P. N. Quarles van Ufford*, op zijn verzoek, krachtens § 1 van art. 22 der wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 126), met den laatsten dier maand eervol ontslag uit den zeedienst verleend.

— Uit Frankfort wordt gemeld dd. 24 Sept., dat H. M. de Koningin der Nederlanden uit Stuttgardt naar Zurich vertrokken is, om den prins en de prinses van Wurtenberg te bezoeken. H. M. zal weldra naar Stuttgardt terugkeeren, om den prins van Oranje te ontvangen.

— Men verneemt dat H. K. H. Prinses *Marianne* der Nederlanden spoedig weder van hare buitenlandsche reis in het vaderland zal terugkeeren.

— In *l'Echo Universel* leest men:

» Uit Londen schrijft men, dat onze gevolmagtigde minister bij het Engelsche hof last heeft bekomen, om onderhandelingen te openen over een huwelijk tusschen den kroonprins der Nederlanden en eene princes, dochter der koningin en van prins *Albert*. Men brengt daarmede in verband den ... door de prins van Oranje onlangs aan Engeland heeft gemaakt."

— Te Deventer maakt men toebereidselen om den gewezen gouverneur-generaal van Ned.-Indie, den heer *Duymaer van Twist*, bij zijne terugkomst uit Indie aldaar plegtig te ontvangen. Reeds heeft de Gemeenteraad eene commissie benoemd om Z. Exc. te verwelkomen en eene commissie uit de burgerij zal zich daarbij aansluiten, terwijl de Deventer stoombootmaatschappij eene harer booten ter beschikking van Z. Exc. heeft gesteld.

— Ll. Zaturdag middag is de goederentrein, die ten 3 ure van Utrecht naar Arnhem was vertrokken en waarmede eenige weinige reizigers werden vervoerd, tegen de draaibrug aan de Jeremie, welke men bezig was te sluiten, aangeloopen, waardoor de locomotief en tender in het water zijn geraakt en de brug zeer is gehavend. De machinist en stoker, die zich op de locomotief bevonden, zijn mede in het water gevallen, doch dadelijk daaruit gered. Geen der reizigers, of der bij den trein dienstdoende beambten, heeft eenig letsel bekomen. Een wagon volgde halverwege de locomotief, doch is op den kant der brug blijven hangen, en later weder op de rails gebragt. De directie was ijverig bezig om de verbrijzelde brug af te breken, en er zou geen oponthoud in de geregelde dienst plaats hebben; aan de andere zijde, waar het gedeelte der vaste brug ligt, was men ook bezig dat stuk, ofschoon onbeschadigd, geheel af te breken, ten einde de gemeenschap voor de op het oogenblik gestremde scheepvaart van Keulen op Amsterdam te herstellen. Men verzekert dat men reeds heden daarmede gereed zou zijn, zoodat alle schepen dan weder zouden kunnen passeren.

— Uit Tilburg wordt gemeld: « De alhier beruchte persoon van *I. C. S...*, die na bevorens wegens het schrijven van brandbrieven voor den tijd van 8 jaren tot gevangenisstraf veroordeeld, later wegens landlooperij tot gevangenis en wijders naar de Ommerschans verwezen en circa 6 maanden geleden van daar ontvlugt is, en na die ontvlugting alhier en omstreken rondgezworven heeft en wordt vermoed zich aan verscheidene diefstallen met zeer verzwarende omstandigheden te hebben schuldig gemaakt, zoodat eene schier algemeene vrees alhier en in omstreken tegen dien persoon bestond, is, naar men uit de gemeente Boxtel verneemt, door de aldaar gestationneerde brigade maréchaussée in verzekerde bewaring genomen en gevankelijk naar 's Bosch overgebragt."

— Uit Hantum wordt gemeld, dat de landbouwer *D. M. Heemstra* aldaar in 1854 van twee zakken haver, in rijen gezaaid, 200 zakken heeft bekomen, zoo mede dat de boonen aldaar dit jaar zoo overvloedig zijn als bij menschen geheugen niet heeft plaats gehad, tellende men aan een boomstronk van 50 tot 80 peulen. Bij den landbouwer *D. D. Westerland*, te Hiaure, vindt men thans ook een boomstronk met 78 peulen, bevattende 205 boonen, gevende alzoo meer dan eene tweehonderdvoudige vrucht.

— Van 't Nieuwe Diep wordt dd. 29 Sept. gemeld: Gister is hier binnengekomen het Bremer stoomschip AURORA, kapt. *E. Taylor*, van Bremen naar Londen bestemd, met eene belangrijke lading rundvee voor laatstbedoelde markt. Door stormweder is de machine onklaar geworden en het stoomschip genoodzaakt geweest als bijlegger hier binnen te komen. Meer dan twee derde der lading, die naar men verzekert uit circa 500 stuks bestond, is dood gestormd, en men is nu bezig met tegen en openbare verkooping te houden; 't is een afgrijsselijk gezigt die kostbare runderen, deels op allerlei wijze verminkt, deels, of grootendeels dood. Dood of halfdood, intusschen, 't vindt alles gereede koopers, en gedurende eenige dagen zal het publiek worden geregaleerd op allerlei soort van goedkoop vleesch.

— De generaal *C.* baron *Nepveu* en zijn zoon hebben in de voorgaande week op twee achtereenvolgende dagen te Veenhuizen geschoten 18 hazen en 40 patrijzen, en in de geheele week, daar en elders, bovengenoemde medegerekend, 23 hazen en 100 stuks patrijzen, welk getal misschien door sommige jagers nauwelijks in den geheelen jagttijd wordt geschoten.

— Uit Maastricht wordt geschreven, dat bij de opening van den spoorweg van Hasselt, of kort daarna eene wijziging in het postvervoer zal gebragt worden tusschen Maastricht en Holland. Dagelijks zal er dan tweemaal gelegenheid zijn ter verzending en ontvangst van brieven naar en uit Holland, en zulks zonder dat dit in het minst op de porten van invloed zijn zal.

— Heden, 1 October, zal de dienst op den spoorweg van Landen, over Hasselt en Maastricht, naar Aken bepaaldelijk worden geopend. Naar men verneemt zullen daarbij weinig of geene plegtigheden plaats hebben, en zal door de directie te Maastricht een gastmaal worden gegeven, waaraan de directeuren, de commissarissen der Regeringen, de leden van den raad van contrôle en de hooge ... deel zullen nemen. De eerste trein zal van Hasselt vertrekken, en de leden van het muziekgezelschap *de Harmonie*, van Maastricht, zullen medewerken ter opluistering van den eersten togt op den spoorweg, waarvan men zich in die stad zeer veel goeds voorstelt. Men verkondigt van de zijde der directie, dat men van den 1sten October in 8 uren tijds van Maastricht naar Rotterdam, in 11 uren naar Amsterdam, in 17 uren naar Hamburg en 17½ uur naar Berlijn zal kunnen reizen, en uit beide de laatstgenoemde steden binnen gelijk tijdsverloop kunnen terugkeeren. — Z. M. de Koning van Pruissen heeft den heer *Lamberts*, behoorende tot de directie, de orde van den Rooden Adelaar verleend.

— De Voorzitter der Commissie, bij beschikking van Gedeputeerde Staten van Noordbrabant dd. 19 September jl. G. N°. 66, benoemd, om overeenkomstig het programma medegedeeld bij besluit dier vergadering van den 22sten Maart jl. G. N°. 91 (*Provinciaal blad* N°. 12), over te gaan tot het ... examen van personen ... te komen om bij voorkomende gelegenheid als provinciale opzigter

van den Waterstaat te worden geplaatst, brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat dit examen zal plaats hebben op Woensdag den 29sten October eerstkomende, des voormiddags ten 10 ure, in het gebouw van het provinciaal bestuur te *'s Hertogenbosch*, en dat degenen die tot het afleggen van dat examen verlangen te worden toegelaten, zich vóór 20 October eerstkomende met vrachtvrije brieven zullen behooren aan te melden bij den ondergeteekenden, voorzitter der commissie voornoemd, Mr. *P. J. J. Hollingerus Pijpers*, Lid der Gedeputeerde Staten aldaar, onder overlegging van: 1° de geboorteakte; 2° een bewijs van goed gedrag, afgegeven door het hoofd van het bestuur hunner woonplaats; 3° een door eenen geneesheer afgegeven bewijs van goed physiek gestel; zullende zij bij het examen van de noodige teekenbehoeften behooren voorzien te zijn.

's Hertogenbosch, 20 September 1856.

HOLLINGERUS PIJPERS.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM den 29. September.

TARWE prijshoudend: 127 ℔ bonte Poolsche *f* 480; 128 ℔ mindere dito *f* 473; 129 ℔ N. Rijn *f* 445; 131 ℔ O. en N. dito *f* 455; 227 ℔ jarige Geldersche *f* 452; 124 ℔ O. Rijn *f* 415; 134 ℔ N. Bovenl. *f* 426; 133 ℔ Kubanka *f* 380, 385.

ROGGE onveranderd: 118, 119, 120 ℔ Archangel *f* 254. 257, 260.

GERST en HAVER zonder handel.

BOEKWEIT in een doen: 118, 119 ℔ Amersf. en Nijkerk. *f* 270, 273.

KOOLZAAD op levering 1 P. vl. lager; Haarlemmermeer *f* $16^{1}/_{8}$ à $16^{3}/_{4}$; Cromhorn $80^{1}/_{2}$ P. vl.; op 9 vat. Olie te leveren in Sept. 86 P. vl.; in Oct. $85^{1}/_{2}$ P. vl.; in April 84 P. vl.

LIJNZAAD in een doen: 108, 109 ℔ Petersb. *f* 330.

RAAPOLIE dadelijk onveranderd, op levering flaauwer; op 6/w. *f* $51^{1}/_{4}$; vlieg. *f* 50; 1 Oct. *f* $49^{1}/_{2}$; 1 Nov. $49^{1}/_{4}$ à 49; 1 Dec. *f* 49 à $48^{3}/_{4}$.

LIJNOLIE met weinig variatie; op 6/w. *f* 41; vlieg. *f* $39^{3}/_{4}$ à $39^{1}/_{2}$; 1 Oct. *f* $39^{1}/_{2}$ à $39^{3}/_{4}$.

HENNEPOLIE op 6/w. *f* $46^{1}/_{2}$; vlieg. *f* 45.

RAAPKOEKEN, per 1040 stuks *f* 94 à *f* 97.

LIJNKOEKEN, per 104 stuks *f* $9^{3}/_{2}$ à *f* 14.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 30 SEPTEMBER 1856.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f* 0,00	tot *f*	0,00.
Het dito dito Rogge Oude	» » 0,00	» »	0,00.
Het dito dito Rogge Nieuwe	» » 8,90	» »	9,10.
Het dito dito Boekweit Oude	» » 0,00	» »	0,00.
Het dito dito Boekweit Nieuwe	» » 7,90	» »	8,00.
Een dito pond Boter	» » 1,00	» »	1,02.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	» » 1,90	» »	2,15.
Het 1000 Eiken Telhout		»	3,30.
Het 1000 Doof Hout		»	2,50.
De kar Spaanders		»	4,10.
De 1 Struiken		»	3,00.
De 100 Mutsaard		»	3,50.

230e STAATS-LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

5e TREKKING, N°. 1435, *f* 25,000; N°. 15925, *f* 1000.

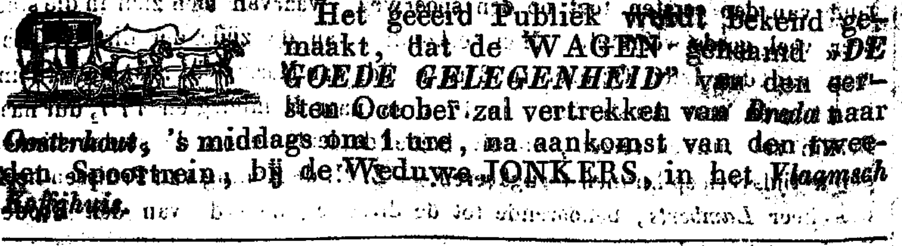
Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (30 *September*) was de fondsnotering: Ned. $2^{1}/_{2}$ pCt. $62^{1}/_{2}$, $^{5}/_{8}$; 3 pCt. $73^{7}/_{8}$, 74; 4 pCt. $93^{1}/_{4}$, $^{3}/_{8}$; Handelm. $130^{1}/_{4}$; Belgie $2^{1}/_{2}$ pCt. $50^{1}/_{4}$, $^{3}/_{8}$; Rusland 5 pCt. $102^{3}/_{8}$; dito 1828—29 $101^{1}/_{2}$, $^{3}/_{8}$; Certif. van Ads. 6 pCt. $63^{1}/_{2}$; Neg. 1831—33 $91^{1}/_{2}$; 4 pCt. bij Hope $84^{3}/_{4}$; Id. bij Stieglitz $83^{1}/_{2}$; Nieuwe Eng. $4^{1}/_{2}$ pCt. 93; 5 pCt. Stieglitz 1855 94, $^{1}/_{4}$; Polen Certif. 4 pCt. 78; Spanje $1^{1}/_{4}$ pCt. $23^{1}/_{2}$, $^{5}/_{8}$, $^{1}/_{2}$; 3 pCt. Buitenl. $42^{3}/_{8}$; 3 pCt Binnenl. $37^{5}/_{8}$, $^{11}/_{16}$; Portugezen 3 pCt. $43^{13}/_{16}$, $^{7}/_{8}$; Oostenrijk Metall. 5 pCt. $73^{1}/_{4}$, $^{7}/_{16}$, $^{3}/_{8}$; dito 1849—54 $83^{1}/_{8}$; Zilver Nat. 5 pCt. $74^{1}/_{2}$, $^{7}/_{16}$; $2^{1}/_{2}$ pCt. $38^{1}/_{4}$, $^{7}/_{16}$, $^{3}/_{8}$; Mexiko $20^{3}/_{4}$; Grenada $20^{5}/_{8}$.

Advertentiën.

*** Alle bekende en onbekende **SCHULDEISCHERS**, de bevoorregte en de pand of hypotheek hebbende daaronder begrepen, in het Faillissement van MATTHIJS PETRUS WIJK, gedomicilieerd te *Breda*, handel gedreven hebbende onder de firma van WIJK EN Cie. als Commissionnair en onder den naam van M. P. WIJK als Expediteur, worden opgeroepen om op *Vrijdag 17 October* 1856, des voormiddags ten *tien ure*, in persoon of bij gemagtigden te verschijnen in de Raadkamer der Regtbank te *Breda*, ten einde tot de verificatie hunner Schuldvorderingen worde overgegaan.

Op bevel van den Heer Regter-Commissaris,

M. F. J. A. FLES, *Curator.*

Het geëerd Publiek wordt bekend gemaakt, dat de WAGEN genaamd *»DE GOEDE GELEGENHEID"* van den eersten October zal vertrekken van *Breda* naar *Oosterhout*, 's middags om 1 ure, na aankomst van den tweeden Spoortrein, bij de Weduwe JONKERS, in het *Vlaamsch Koffijhuis*.

UIT DE HAND TE KOOP:

Een hecht, sterk en wel doortimmerd **HUIS**, met annexe nieuw gebouwde **LOODS**, geschikt en ingerigt tot **WERKPLAATS**, staande op eene der beste standen dezer Stad.

Nadere inlichtingen omtrent prijs enz. te bevragen met *franco* Brieven, onder Letters V. D., bij de Uitgevers dezer.

*** De Notaris J. W. VAN DER ELST, gevestigd te *Werkendam*, zal op *Maandag den 13. October* 1856, des avonds om 6 uren, ten Herberge van H. VAN ALPHEN, te *Oisterwijk*, in 't openbaar finaal **VERKOOPEN**:

Een ZOMER- en WINTERVERBLIJF, bestaande in een Heerenhuis, van ouds genaamd *het Hof*, aangenaam en gunstig gelegen te *Oisterwijk* aan den Straatweg, en nabij den geprojecteerden Spoorweg, zeer onlangs geheel verbouwd, geplafonneerd, geverwd en behangen, bevattende 6 Benedenkamers, waaronder eene ruime Suite; Keuken, Provisie-, Mangel-, Bad- en Knechtskamer, voorts 2 bekluisde watervrije Kelders en verdere Gemakken, Regenbak, en Put met Pomp. Boven 4 Kamers, 2 ruime Zolders en Vliering. Groote SCHUUR, met Stalling voor Paarden en Hoornvee. Verder ERF, GROND en MOESTUIN, alsmede BOOMGAARD, waarin vele fijne Vruchtboomen, met 2 uitgangen voor, en een achter aan den Lindeweg, Kadastraal bekend in Sectie F, onder N°. 456, groot 28 Roeden, 20 Ellen.

Voorts een BLOEM- en MOESTUIN, gelegen mede te *Oisterwijk*, tegenover genoemde Huizinge, voorzien van vele fijne Vruchtboomen, benevens Bloemhout, Aspergiebedden, Prieelen, nieuwe Hut en Bleek, uitgang aan den stroomkant hebbende, Kadastraal bekend in Sectie F, onder N°. 345, groot 40 Roeden, 20 Ellen.

Welke Onroerende Goederen bij de provisioneele Veiling hebben opgebragt *f* 4500.—

Nadere inlichtingen, op *franco* aanvrage te bekomen bij den Edel Achtb. Heer WIERDSMA te *Oisterwijk*, en ten Kantoren van den Notaris Mr. VOSMAER te *Utrecht*, en van gemelden Notaris VAN DER ELST te *Werkendam*.

*** Uit dankbaarheid zenden wij u het volgende Attest.

Mijne vrouw werd zes jaren geleden door rheumatiek aangetast, en door Aderlaten en Spaansche Vliegen zoo afgemarteld, dat men niets anders voorzag dan de dood; door Gods zegen herstelde zij wel, maar was toch nooit zonder pijn, die al erger en erger en eindelijk even hevig als vroeger werd; toen bediende zij zich van een GOLDBERGERSCHEN KETTING, die haar binnen acht dagen geheel genas.

ROTTERDAM, 25 Augustus 1856. (Get.) G. H. MANDERS en ECHTGENOOT, Klaversteeg, N°. 70.

Alle rheumatische ziekten, verlammingen, gewrichtspijn, hoofdpijn, oorpijn, kiespijn, maagkramp, krampkolijk, kramp in de borst en in de kuiten, knubbeljicht, verstijving in de leden, aangezigtspijn, zenuwziekten, worden zeker en spoedig door GOLDBERGER'S KETTINGEN genezen.

Zij kosten *f* 1.80 — 2.70 — 3.60 — 5.40.

OORMAGNETEN *f* 1.80 het paar.

Amsterdam, Verkoophuis.	Helmond, A. H. Martini.
Breda, Wede. Wiercx Folla.	's Hertogenbosch, F. L. Welsch.
» J. C. Kannemans v. Dashorst.	» H. Scheefhals v. d. Heijden.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.	Rozendaal, T. X. Kruger.
» P. F. Appelboom, Apoth.	Tilburg, C. H. Domhoff.
Boxmeer, G. Muller.	Waalwijk, F. v. d. Klokken.
Eindhoven, A. Deguin.	Tholen, T. J. Maas.
Gemert, H. A. v. d. Willigen.	Zevenaar, J. S. Reynders.

En in de bekende Dépôts in de andere Steden.

*** G. T. N. SURINGAR, Boekhandelaar te Leeuwarden, berigt hiermede, dat op hem, uit het fonds van de HH. GEBROEDERS VAN CLEEF, is overgegaan de uitgave en verkoop van het

NIEUW
HOLLANDSCH-FRANSCH EN FRANSCH-HOLLANDSCH
WOORDENBOEK,

geschikt ten gebruike op de Scholen, waar men beide talen onderwijst. DERDE UITGAVE, op nieuw herzien, verbeterd en aanmerkelijk vermeerderd door J. M. CALISCH, beëedigd Translateur en Onderwijzer te Amsterdam. Vervat in een deel van ongeveer 1260 bladzijden in twee kolommen, op velin papier en gebonden in netten, vergulden band à *f* 5.

En zullen dus van nu af alle aanvragen regtstreeks aan hem of aan zijne Correspondenten moeten zijn gerigt.

De zorg en kieschheid, waarmede deze uitgave is bewerkt geworden, hebben den roem van dit Woordenboek, aan den inhoud waarvan eene aanzienlijke uitbreiding is gegeven, zoodanig gevestigd, dat alle aanprijzing overbodig geacht mag worden.

Te BREDA, bij BROESE & COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.